

Metaverse Vaizliđi

Metaverse İslam'a açıldığında "Metaverse'in vaizleri" ortaya çıkacak mı? İsmihan Şimşek cevapladı.

11 Ocak 2022

<https://www.islamvemedya.com/metaverse-vaizligi/900/>

Kitle iletişim araçlarıyla dinin çeşitli yönlerinin sunumu/aktarımı, bir kavramı ortaya çıkarmıştı: Medya vaizliği.

Batı'da televanjelizme karşılık gelen bu kavram, geleneksel din anlatımının medya yoluyla dönüştüğünü ima ediyordu. Türkiye'deyse çoğunlukla kavramsal olarak medya vaizliği tercih edildi.

İnternet ve sosyal medya vasıtasıyla tebliğ/irşada yönelme de haliyle sanal vaizlik, sosyal medya vaizliği, dijital vaizlik gibi kavramlara kapı araladı.

Peki ya şimdi?

Metaverse, İslam'a açıldığında, bu evrenin yapısıyla şekillenen bir anlatım biçimi, yani "Metaverse Vaizliđi" ortaya çıkar mı?

İsmihan Şimşek'e sorduk:

İslamvemedya.com: İsmihan Hanım "Popstar Vaizler" eseriniz, medya vaizliğine odaklanıyordu. Yakın zamanda sunduğunuz bir tebliğde de "yapay zekâ vaizliği"ne temas ediyorsunuz.

Tıpkı radyo, televizyon, sosyal medyanın vaizler tarafından kullanılması gibi Metaverse'in de bir gün Müslümanca kullanıma açılacağını söyleyebiliriz.

Medya vaizliği, dijital vaizlik, yapay zekâ vaizliği derken "metaverse vaizliği" de ortaya çıkar mı, ne dersiniz?

İsmihan Şimşek*:

Metaverse bize yeni bir dünya vaat ediyor. Bu aslında yaşadığımız dünyada hayalini kurduğumuz, arzularımızı tatmin ettiğimiz, sonsuz bir mutluluk evreni...

Böyle söyleyince akla kutsal kitaplardaki cennet tasvirleri geliyor. Yani metaverse insanlığa "cennetin anahtarını" vereceğini söylüyor. Tıpkı bir zamanlar bunu söyleyen kimi din adamları gibi... Bu açıdan bakılınca Marc Zuckerberg Metaverse vaizliğini başlattı bile.

Metaverse’i **sosyal etkileşimin kutsal kâsesi** olarak lanse etmesi de ona manevi bir kimlik kazandırmaya çalıştığını açıkça gösteriyor. Onun bize altın tepsi ile sunduğu dünya, bu dünyadaki kimliğimizden kaçışın adresi olacak.

"Din adamları üç boyutlu manevi bir tatmin yaşayabileceğimiz dünyanın rehberleri olacaklar"

Facebook’un Zuckerberg’ten sonraki en yetkin yöneticisi Sheryl Sandberg de Metaverse ile ilgili sürecin aynı zamanda manevi bir süreç olacağını çünkü inançların ve sosyal medyanın doğal bir uyumu olduğunu söyledi. Ona göre her ikisi de varlığını bağ kurmak üzerine inşa ediyor.

Şimdiye kadar internette yayınlanan ne kadar dini içerik varsa bunlar bir veri noktasında toplanıp yapay zekâ tarafından işlenerek “amaca uygun” maskeleriyle Metaverse dünyasında piyasaya sürülecek. Dini kanaat önderleri, vaizler, imamlar, papazlar, hahamlar üç boyutlu manevi bir tatmin yaşayabileceğimiz dünyanın rehberleri olacaklar. Bizim kendimizi anlatmamıza gerek bile kalmadan ne yapacağımızı söyleyen bu rehberler bizi bizden daha iyi tanır olacaklar. İnternetteki ayak izlerimiz dijital putlarımızın bizim hakkımızda her şeyi bilmesini sağlayacak ve bizi her halimizle kabul eden, gerçekte bir sorumluluk yüklemeyen “sanal cennet”imiz bir süre sonra gerçeğimiz olmaya başlayacak.

"Tarikat ve cemaat liderleri, her bir mensubu ile Metaverse'te birebir görüşmeler yapabilir"

Metaverse evreninde tapınaklardaki tanrılarla, peygamberlerle ya da azizlerle karşılaşmak, konuşmak mümkün olabildiği gibi aklınıza takılan fihri bir sorunun cevabını direkt olarak Ebu Hanife ya da İmam Şafii’den alabileceğimiz bir gelecek bizi bekliyor olabilir. Tarikat ve cemaat liderleri her bir mensubu ile bu evrende bire bir görüşmeler yapabilir. Üstelik yaşıyor olmasına da gerek yok... Sanal dünya dinin sağladığı tüm mucizeleri, cenneti, manevi tatmini belli bir ücret mukabilinde kullanıcılarına sunabilir. Putperestlik kapitalizm için önemli bir gelir kaynağıdır. Metaverse elbette bunu sonuna kadar kullanacaktır.

Bugüne kadar internet ve sosyal medya ile ilgili kurulan bütün olumsuz cümlelerin 3 boyutlu hale geldiğini, daha da ete kemiğe büründüğünü hayal edin. Dezenformasyonun büyüklüğü de aynı oranda olacaktır. Metaverse vaizler bu dezenformasyonda çok önemli rol üstlenecekler. Bize görevler tanımlayıp karşılığında cenneti ve cehennemi ölmeden deneyimleme imkânı sunacaklar belki de. Dünya ve ahiret hayatının birleştiği yeni bir dünya olabilir Metaverse...

Metaverse vaizler ve kara propaganda

Asıl korkutucu olan ise Metaverse vaizler tarafından propagandaya maruz kalan kişilerin sanal âlemdeki dini, mezhepsel vb. çatışmaları gerçek dünyaya taşımaları olacaktır. Siyasi, dini, sosyal ve psikolojik her türlü propaganda ile yönlendirilebilecek kitleler gerçek ile sanal dünyayı birbirinden ayırt edemez hale gelecekler mi? Bu soru kulağa oldukça korkutucu geliyor ama ayırt edilememesi hiç de uzak değil.

Metaverse dini öğrenme ve ibadetleri deneyimleyerek öğrenme (özellikle hac gibi ibadetler) konusunda bize bambaşka kapılar açabilir. Fakat din ile ilgili planların bu kadar masum kalacağına açıkçası inanmıyorum. Maksadın dini öğretmek, yaşatmak yerine yeni bir din, yeni bir dünya ve ahiret tasavvuru, yeni bir ödül-ceza sistemi kurmak olduğunu, Tanrı'yı devreden çıkararak yeni tanrılarla tanıştırılacağımızı ve tüm bunlar yapılırken de Metaverse vaizlerin ellerinde cennet anahtarlarıyla bizi bekliyor olacağını düşünüyorum.

* İletişim danışmanı, yazar.